

Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm

Tartumaa Haaslava Valla Tõõraste küla Kriisapõlu kinnistu detailplaneeringule

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm on dokument, milles kirjeldatakse kavandatavat tegevust, määratakse ära sellega kaasneva keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu ja ulatus ning kirjeldatakse KSH metoodikat, tegevust ja ajakava. Keskkonnamõju strateegilise hindamise programm on alusdokumendiks KSH läbiviimisel ja aruande koostamisel.

1. Keskkonnamõju strateegilise hindamise objekt, asukoht ja planeeringu realiseerimisega kaasneva mõju ulatus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) objektiks on Tartumaa Haaslava valla Tõõraste küla Kriisapõllu katastriüksus (kat. tunnus 18501:001:0412) detailplaneering. Planeeringu objekti omanik on: ECOBAY Ehitus OÜ; maakasutuse sihtotstarve: 100% maatulundusmaa; planeeringuala pindala 5,15 ha (joonis 1 ja 2).

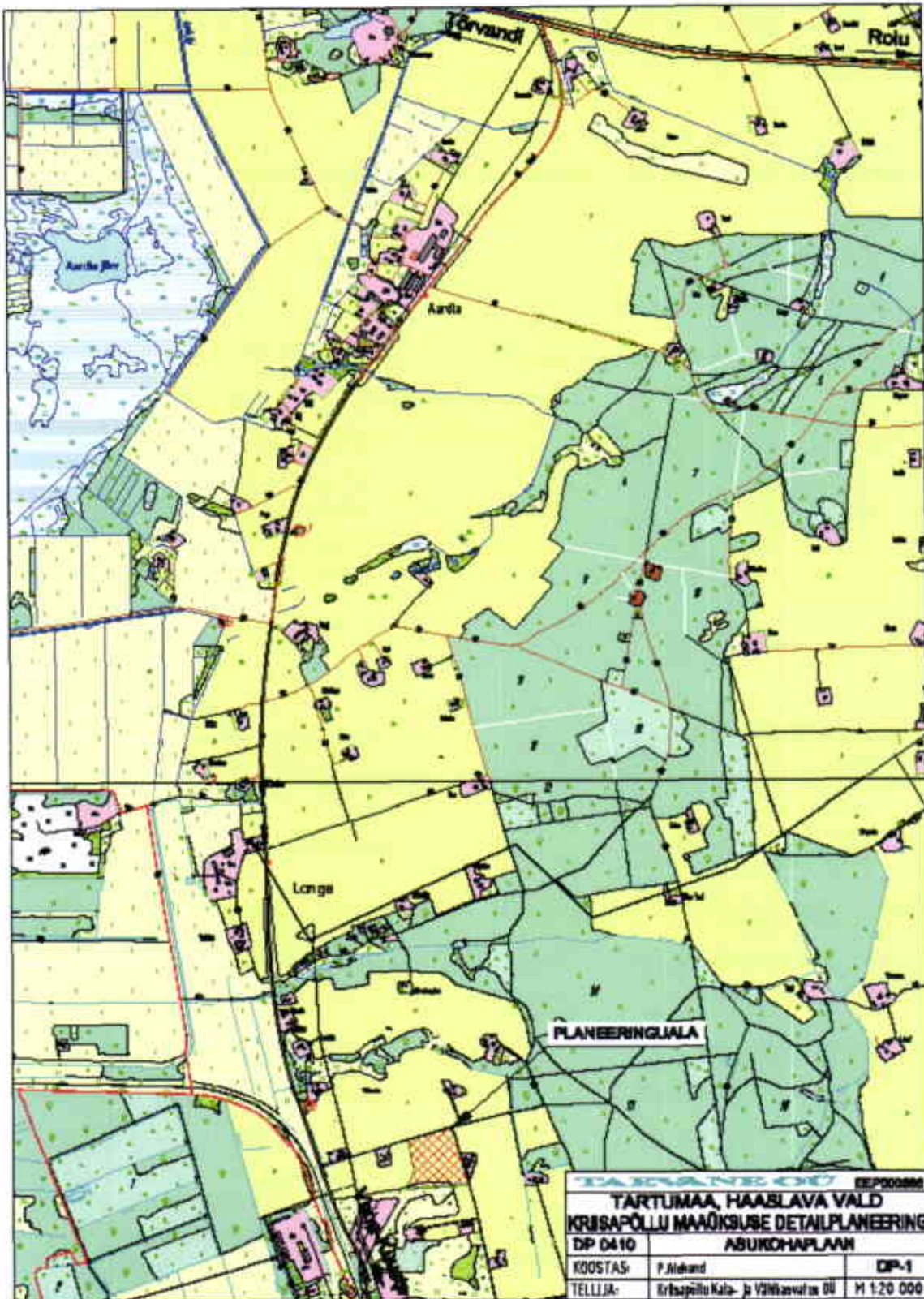
Planeeringu alaga külgneb Kriisa maaüksusega (kat. tunnus 18501:001:0409) 100% maatulundusmaa ja Kruusa maaüksusega (kat. tunnus 18501:001:0413) 100% maatulundusmaa. Lõuna suunas külgneb endise kruusakarjääri alaga (riigimaa) ja põhjas maatulundusmaaga (kat. tunnus 18501:001:0616)

Detailplaneeringuga kavandatud tegevus on lokaalse mõjuga ja võib ulatuda vahetult piirnevatele kinnistutele. Mõju teistele piirkondadele puudub või on see vähe tõenäoline ja kaudne.

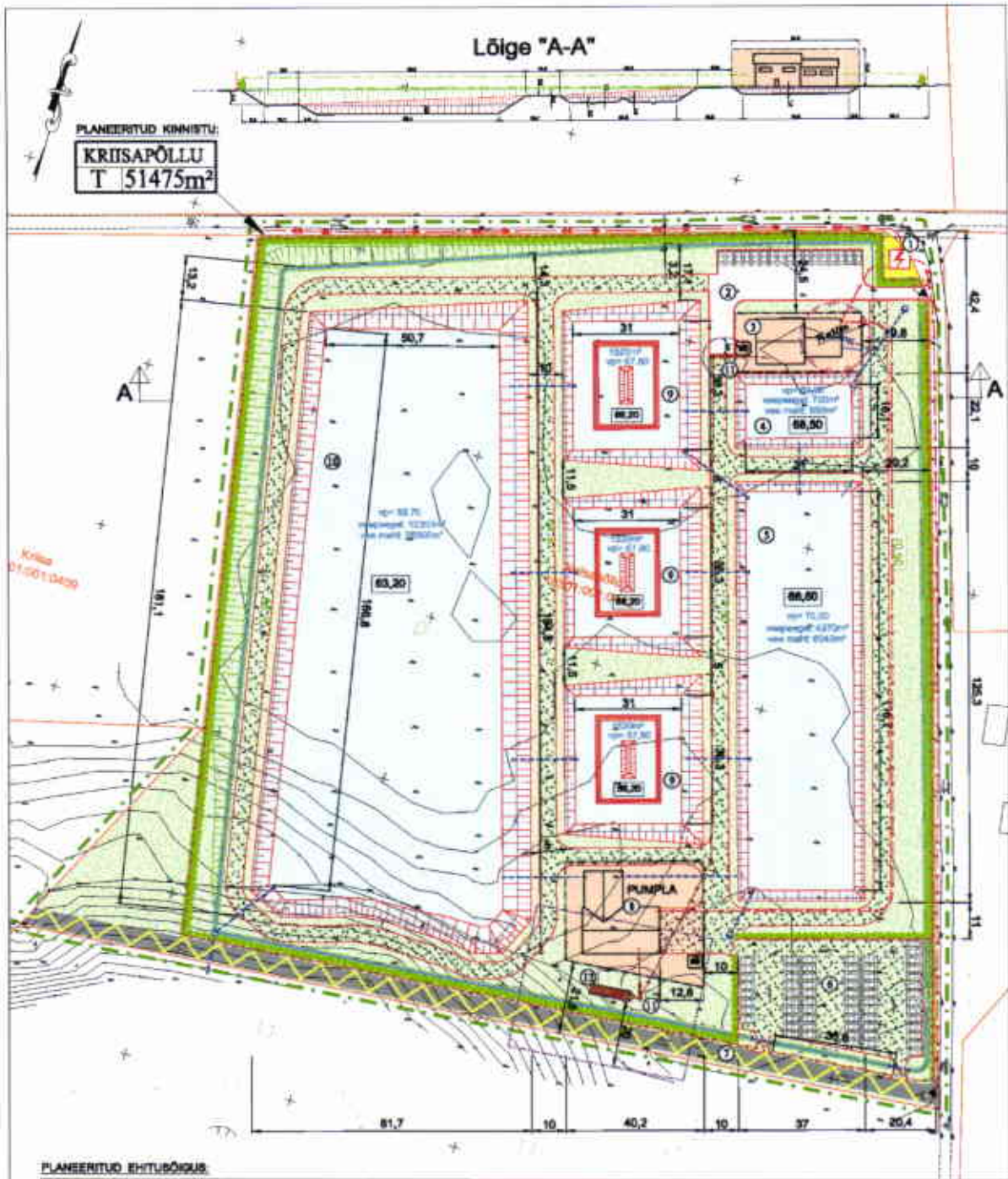
Detailplaneeringu eesmärgiks on planeeringualas asuvale kinnistule tervikliku ja kvaliteetse vähi- ja kalakasvatuse kompleksi kujundamine. Planeeringus määratakse kinnistule sihtotstarve ning ehitusõigus tootmis- ja abihoonete projekteerimiseks ning ehitamiseks. Lahendatakse kruntidele juurdepääsutee, tehnovõrkudega varustamine, haljastus ning heakorrastus.

2. Strateegilise planeerimisdokumendiga (detailplaneering) elluviimisega eeldatavalt kaasnev keskkonnamõju ja selle ulatus

Kala- ja vähikasvatuseks kavandatud tiikide kompleksi rajamisega ning selle teenindamiseks rajatava infrastruktuuriga kaasnevad mitmed lokaalsed muutused ja keskkonda mõjutavad tegevused. Olulisemaks nendest on kala- ja vähikasvatustiikide rajamine mille käigus kaevatakse tiikide süvendid ja teisaldatakse suures koguses pinnast.

TARTUMAA, HAASLAVA VALD		EE000000
KRIISAPÕLLU MAAKSIKUSE DETAILPLANEERING		
DP 0410	ASUKOHAPLAAN	
KOOSTAS:	P. Alehand	DP-1
TELLUJA:	Kriisapõllu Kala- ja Vihikavaldus OÜ	M 1:20 000

Kavandatava tegevusega võib kaasneda keskkonnamõju järgmistele keskkonna väärtustele:

- *- Pinnas ja pinnamood - Pinnase teisaldamisega seotud mõjud ja pinnamoe muutused.
- *- Pinna- ja põhjavesi - veekasutuse ning tiikide vee puhastuse ja ärajuhtimisega seotud mõjud keskkonnale
- *- Majanduslik keskkond - maakasutuse ja infrastruktuuride arendamisega kaasnevad mõjud looduskeskkonnale.
- *- Inimese heaolu ja tervis – vee kvaliteedi muutused, müra, õhusaaste.
- *- Sotsiaalmajanduslik keskkond - detailplaneeringuga seotud mõjud sotsiaal-majanduslikule keskkonnale.

Kavandatava tegevuse puhul ei ilmne piiriülest keskkonnamõju ega ka eeldatavalt mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. Kavandatava tegevusega kaasneb piiratud ulatuses lokaalne keskkonnamõju ala geomorfoloogilistele tingimustele ja lähiala pinnase niiskusrežiimile.

KMH ja KJS seaduse § 6 „Olulise keskkonnamõjuga tegevus” - punkt (2) kohaselt peetakse vajalikuks käsitleda täiendavalt punkt (2) all esitatud järgmisi küsimusi:

1) põllu-, metsa- ja kalamajandus; 10) infrastruktuuri ehitamine või kasutamine; 12) turismimajandus; 18) vee erikasutus; 19) puhke-, spordi- või virgestusalade rajamine; 22) muu tegevus, mis võib kaasa tuua olulise keskkonnamõju.

KSH käigus hinnatakse ka planeeringu elluviimisest tulenevat võimalikku olulist keskkonnamõju Haaslava valla arengule. Ühtlasi pakutakse KSH aruandes välja leevendavad meetmed tegevustega kaasneva võimaliku negatiivse keskkonnamõju vältimiseks ja vähendamiseks.

KSH osana kaalutakse võimalikke alternatiivseid lahendusi teisaldatava pinnase kasutamiseks.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine viiakse läbi vastavalt *Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusele*

KSH aruande ühe osana käsitletakse olemasolevat olukorda, sealhulgas kirjeldatakse detailplaneeringuga hõlmatava maa-ala looduslike tingimusi.

3. Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada ja kellel võib olla põhjendatud huvi selle strateegilise planeerimisdokumendi vastu

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada, on esitatud tabelis 1.

Planeeringu koostamisest huvitatud isik on Kriisapõllu Kala- ja Vähikasvatus OÜ
Detailplaneeringu koostamise aluseks on Haaslava vallavalitsuse korraldusega 02. veebruaril 2010 nr 14 kinnitatud planeeringu koostamise tingimused.

Planeeringu koostamise tingimustest lähtuvalt on koostatud detailplaneering Taevane OÜ.
Detailplaneeringu algataja, vastuvõtja ja kehtestaja st. otsustaja ja ka KSH algataja on Haaslava Vallavalitsus.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise teostaja Loodushoiu Ühing LUTRA.

1. Tabel 1. Keskkonnamõju strateegilise hindamisega seotud osapooled

Osapool ja pädevus	Nimi	Kontaktandmed
Detailplaneeringu ja KSH algataja, vastuvõtja ja kehtestaja	Haaslava Vallavalitsus	Kurepalu; 62113; Tartumaa 7446 524, e-post: vald@haaslava.ee
Detailplaneeringu tellija ja KSH korraldaja: Kriisapõllu Kala- ja Vähikasvatus OÜ	Kontaktisik, juhatuse liige: Aivo Hintser T: 55581485	Rävala pst 4 a. Laikmaa tn 15 ; Tallinn 10143
Detailplaneeringu-Planeerimisdokumendi koostaja	Taevane OÜ; Kontaktisik: Priit Alekand.	Kirde tn 2: Elva, Tartumaa priit@punk.ee Tel: 5144738
Keskkonnamõju strateegilise hindamise teostaja (koostaja)	Loodushoiu Ühing LUTRA (Rk; 80001918) Nikolai Laanetu	Kalevi 69-1; 50103; TARTU Telefon: 5112991 Email: nlaanetu@hotmail.com
Keskkonnamõju strateegilise hindamise järelevalve teostaja	Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon	Aleksandri tn 14; 51014 Tartu tartu@keskkonnaamet.ee
Teised huvitatud osapooled		
Piirnevate kinnistute omanikud		
Kohalikud elanikud		
Põllumajandusamet	Tartu Keskus hannes.puu@pma.agri.ee	Kooli 13, 50409 Tartu 7 460 610/ 7 460 612
PRIA	pria@pria.ee	Narva mnt. 3, Tartu 51009
Strateegilise planeeringu järelevalve teostaja	Tartu Maavalitsus mv@tartumaa.ee	Riia 15: 51010 Tartu. 730 5200

Planeeringu koostamisest huvitatud isikute ja asutuste teavitamine

Isikud ja asutused, keda strateegilise planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi selle planeerimisdokumendi vastu, on esitatud alljärgnevas tabelis 2.

Tabel 2. Isikud ja asutused, keda planeerimisdokumendi alusel kavandatud tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi antud planeerimisdokumendi vastu.

Isik või asutus	Teavitamise viis
Keskkonnaameti Tartu-Jõgeva regioon	Kirjalik teade (e- post)
Haaslava vallavalitsus	Kirjalikult
Valitsusvälised organisatsioonid ja keskkonnaühendused http://www.eco.org.ee	e-post
Piirnevate kinnistute omanikud	Kirjalik teade posti teel
Kohalikud elanikud	Teade väljaandes Ametlikud Teadaanded: Teade valla kodulehel
Põllumajandusamet,	Kirjalik teade (e- post)
PRIA	Kirjalik teade (e- post)
Strateegilise planeeringu järelevalve teostaja Tartu maa maavanem	Kirjalik teade (e- post)

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja teatab keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalikust väljapanekust ja avaliku arutelu toimumisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja valla interneti koduleheküljel. Samuti teavitatakse huvitatud isikuid posti või e-posti teel.

4. Kavandatav tegevus ja selle alternatiivide lühikirjeldus

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus kaalutakse järgmisi alternatiive:

Nulle alternatiiv (0) – Detailplaneeringu alal säilid olemasolev olukord. Kriisapõllu katastriüksus (kat. tunnus 18501:001:0412) maakasutuse sihtotstarve säilib 100% maatulundusmaana - planeeringuala pindala 5,15 ha

Alternatiiv I - Detailplaneeringu kohaselt rajatakse kinnistule terviklik ja kvaliteetne vähi- ja kalakasvatuse kompleks. Planeeringus määratakse kinnistule sihtotstarve ning ehitusõigus tootmis- ja abihoonete projekteerimiseks ning ehitamiseks. Lahendatakse kruntidele juurdepääsutee, tehnovõrkudega varustamine, haljastus ning heakorrastus. Vähi ja kalatiikide veevarustuse stabiilsuse tagamiseks rajatakse puutkaev ja olme- ja reovee puhastus.

5. Keskkonnamõju strateegilise hindamise sisu

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus käsitletakse järgmisi teemasid:

- Mõju elustikule ja ökosüsteemidele
- Mõju maastikule (sh arenduse visuaalsed mõjud)
- Mõju põhja- ja pinnaveele
- Mõju sotsiaal-majanduslikule keskkonnale
- Mõju elanike heaolule ja tervisele (sh valgus-, müra-, õhusaaste)
- Hinnang jäätmetekke ja pinnase kasutamise kohta

Muud küsimused

1. Hindamisel pööratakse tähelepanu vähi ja kalakasvatuses tekkiva heitvee käitlemisele (olmereovee käitlus, vajalikud kujad, taaskasutatava vee puhastus ja selle jääkide käitlus, heitvee ärajuhtimine).
2. Hinnatakse veevajadust rajatavale kompleksile, vee puhastamise vajadust ja meetodeid jmt.
3. Hinnatakse võimalikke riske, mis võivad ohustada kavandatavat kasvatust ja esile kutsuda täiendava keskkonnamõju. Nendeks võivad olla haigused, puurkaevu rike, korduskasutuse rike, vee desinfitseerimise vajadused haiguste korral jne.
4. Käsitletakse tiikide konstruktsioonilisi ja taaskasutusvee puhastamise lahendusi. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud tiikide rajamisel sobivate lahenduste valimiseks, mis tagaksid keskkonnale vähima negatiivse mõju ja optimaalseima tehnoloogia.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanne koosneb järgnevatest osadest:

- kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus;
- ülevaade tegevusega seotud õigusaktidest ning kõrgematest arengudokumentidest;
- ülevaade olemasolevast olukorrast ja mõjutatava keskkonna kirjeldus;
- kavandatava tegevuse ja selle alternatiivsete lahenduste kirjeldus;
- tegevusega kaasneva keskkonnamõju analüüs ja vajalikud leevendavad meetmed negatiivsete keskkonnamõjude vältimiseks või vähendamiseks;

- alternatiivsete lahenduste võrdlus;
- seiremeetmed keskkonnaseisundi jälgimiseks;
- ülevaade avalikkuse kaasamisest ja aruande koostamisel esinenud raskustest;
- aruande hindamistulemuste kokkuvõte.

6. Keskkonnamõju strateegilisel hindamisel kasutatav hindamismetoodika

Keskkonnamõju strateegiline hindamine ehk planeeringu elluviimise aluseks olevat strateegiliste valikute elluviimise mõju hindamine annab planeeringu kehtestajale enne otsuse tegemist vajaliku teabe, mis selle otsusega hiljem kaasneb. Mõju hindamise eesmärk on otsustajale vajaliku info edastamine ja selle tulemusel keskkonna jätkusuutlikku arengut tagavate keskkonnatingimuste kehtestamine planeeringu koosseisus.

Keskkonnamõju strateegiline hindamine tugineb sellele, et hinnatakse planeeringu elluviimisega tõenäoliselt kaasnevat olulist mõju. Keskkonnamõju on „Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse” § 5 alusel oluline, kui see võib eeldatavalt ületada tegevuskoha keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara. Tõenäosuse hindamisel lähtutakse planeerimisseaduse kohase planeeringu elluviimise tõenäolisusest.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus hinnatakse detailplaneeringu ja selle alternatiivide rakendumisega kaasnevat keskkonnamõjusid. Mõjude olulisust hinnatakse tabelis 2 toodud skaala alusel.

Kavandatava tegevusega kaasnevat keskkonnamõju hinnatakse erinevate alternatiivide korral olulisemate keskkonnaväärtuste lõikes. Keskkonnamõju hindamisel antakse hinnang mõju suurusele ja selle olulisusele.

Mõju suurus on tegevusega otseselt või kaudselt avalduv mõju keskkonna erinevatele parameetritele (tabel 3).

Mõju olulisus on väärtushinnang, mis tuleneb tegevusega kaasneva mõju tähtsusest mõjutatava keskkonna mingile parameetrile või süsteemile tervikuna. Olulisust hinnatakse samuti viiepallises süsteemis, kusjuures olulisus kasvab 1-5-n.

Mõju kaal ehk mõjule antav hinnang on mõju suuruse ja selle olulisuse korrutis.

Tabel 3 Erinevatele keskkonna väärtustele avalduva mõju iseloom ja suurus

positiivne mõju puudub	0	↑	0	negatiivne mõju puudub
positiivne mõju väike	1	—	-1	negatiivne mõju väike
positiivne mõju mõõdukas	2	—	-2	negatiivne mõju mõõdukas
positiivne mõju keskmine	3	—	-3	negatiivne mõju keskmine
positiivne mõju suur	4	—	-4	negatiivne mõju suur
positiivne mõju väga suur	5	—	-5	negatiivne mõju väga suur

Hinnangu diapasoone on valitud mõju suuruse hindamisel pluss ja miinus skaalal mõlemas suunas viiepallises süsteemis. Kusjuures mõju 0 väärtuseks on olukord, kui mõju puudub või tegevusega kaasneb väheoluline mõju tasakaalustub sellele järgneval perioodil.

Mõju hindamisel arvestatakse kõiki olulisemaid keskkonna parameetreid ning mõju kaitstavatele väärtustele ja kaitsekorraldusega seatud prioriteetidele. Hindamise tulemusena moodustub hinnangute koondhinne, mille tulemusena on parimaks ja eelistatuimaks alternatiiviks kõrgeima positiivse koondhinde saanud lahendus.

Kavandatava tegevuse ja selle alternatiivide lõplik järjestus saadakse kõigi kaalkriteeriumide hindepallide summeerimisega alternatiivide lõikes.

7. KSH ajakava ja protsessis osalevad isikud

Keskkonnamõju strateegilise hindamise objektiks oleva Tõõraste küla Kriisapõllu katastriüksus (kat. tunnus 18501:001:0412) detailplaneeringu keskkonnamõju strateegiline hindamine. KSH on algatatud Haaslava Vallavalitsuse korraldusega 07.09.2010 nr. 119.

KSH läbiviimise orienteeruv ajakava on esitatud tabelis 4.

Tabel 4. KSH läbiviimise orienteeruv ajakava

KSH etapp	Teostamise aeg (orienteeruv)
KSH algatamine	07.september.2010
KSH programmi eelnõu koostamine	Jaanuar 2011
Seisukohtade küsimine KSH programmi sisu kohta pädevatelt asutustelt	Jaanuar 2011
KSH programmi avalik väljapanek	Veebruar 2011
KSH programmi avalik arutelu	Haaslava vallamajas Kurepalu; 62113; Tartumaa Veebruar 2011
KSH programmi esitamine heakskiitmiseks Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile	Veebruar 2011
KSH aruande koostamine	Veebruar-Märts 2011
KSH aruande avalik väljapanek ja avalik arutelu	Haaslava vallamajas Kurepalu; 62113; Tartumaa Aprill 2010
Esitatud ettepanekute ja soovitude arvestamine ja aruande täiendamine	Aprill 2010
KSH aruande esitamine heakskiitmiseks Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioonile	Aprill- Mai 2011
Strateegilise planeerimisdokumendi kehtestamisest teavitamine	Mai- Juuni 2010

Ajakava võib muutuda ettenägematute takistuste ilmnemisel.

Detailplaneeringu ja KSH algataja, korraldaja ja kehtestaja:

Haaslava Vallavalitsus
Kurepalu; 62113; Tartumaa
7446 524, e-post: vald@haaslava.ee

Detailplaneeringust huvitatud isik (arendaja):

Kriisapõllu Kala- ja Vähiikasvatus OÜ (Reg. kood:11396709)
Rävala pst 4 a. Laikmaa tn 15 ; Tallinn 10143
Kontaktisik, juhatus liige: Aivo Hintser (Tel: 55581485)

KSH järelvalve teostaja:

Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon
Aleksandri tn 14; 51014 Tartu

Strateegilise planeerimisdokumendi koostaja ja programmi koostanud eksperdi andmed

Detailplaneeringu koostaja:

Taevane OÜ
Kirde tn 2; Elva; Tartumaa
Kontaktisik: Priit Alekand.
Tel. 5144738 e- post: priit@punk.ee

KSH teostaja:

Loodushoiu Ühing LUTRA (Rk; 80001918)
Kalevi 69-1; 50103; TARTU
Kontaktisik Nikolai Laanetu
telefon: 5112991 e-post: nlaanetu@hotmail.com

Ekspertühma koosseis:

Nikolai Laanetu: töörühma juht litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents:KMH0095),
Priit Alekand: projekteerija ning planeeringuspetsialist.

Juhtekspert **Nikolai Laanetu** on litsentseeritud keskkonnaekspert (litsents:KMH0095), kes on lõpetanud Tartu Ülikooli ja omab magistri teaduskraadi ning pikaajalist kogemust (üle 3 aasta) keskkonnamõju hindamisel (KMH litsents väljastatud 17.06.2003).

Litsents annab õiguse hinnata järgmiste tegevus- ja mõjuvaldkondade keskkonnamõju:
Tegevusvaldkonnad:

- 1) jahindus 2) kalandus 3)veeökosüsteemide korrashoid ja veekogude saneerimine 4) maaparandus 5)veeteede ja sadamate ehitus, veekogu süvendamine ja veekogusse tahkete ainete kaadamine 6) puhkemajandus ja haljastus

Mõjuvaldkonnad:

- 1) maismaa loomastik 2) vee-elustik 3)kaitstavad loodusobjektid 4)maismaa taimestik 5) vee saaste ja veetase 6) inimese tervis 7)inimese ja loomastiku kaitse seoses keskkonnasaaste ja toksikoloogiaga.

Seoses detailplaneeringu eesmärgist tulenevate tegevustega peetakse vajalikuks märkida, et ekspert on 2000-2004 aastali jõevähi töörühma juht ja tänaseni selle töörühma liige. Koostanud jõevähi veekogude hindamise metoodilise juhendi ja kaitsekorralduskavad jõevähi kaitseks ja varude kasutamiseks ning nõustanud vähikasvatuste rajamist .

Vajaduse tekkimisel kaasatakse KSH programmi või aruande koostamise protsessi täiendavalt lisaeksperte ja/või –spetsialiste.

8. Projektiga seotud olevate pädevate asutuste seisukohad

Käesoleva KSH programmiga on otseselt seotud Keskkonnateenistuse Jõgeva –Tartu regioon ja Haaslava vallavalitsus kellelt on küsitud ka seisukohavõttu ja täpsustavate arvamuste ja soovitude esitamist programmi eelnõu täiendamiseks.

Arvamuse ja täpsustavad märkused esitas Keskkonnaameti Jõgeva-Tartu regioon kirjaga 19.01.2011 nr JT 6-8/2139-2 (lisa 1), milles esitatud märkused ja soovitud on viidud täiendavate punktidenä KSH programmi.

Haaslava Vallavalitsusel ei ole täiendavaid ettepanekuid ja märkusi programmi eelnõu täiendamiseks ja teeb seda vajadusel programmi avalikustamise käigus.

KSH programmi koostas:
Juhtekspert: Nikolai Laanetu